

عنوان مقاله:

"حکم بیع عینه در فقه مذاهب اسلامی"

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات تطبیقی فقه و اصول، دوره 1، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

سالم افسری - دانشگاه کردستان، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، گروه فقه شافعی

سید فاضل رستمی - دانشگاه تهران

ابوبکر احمدی نوره - دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تعریف بیع عینه و صورت صحیح آن از مواضع اختلاف قفهای مذاهب است. دیدگاه جمهور در این باره، دارای شهرت بیشتری است که در آن بیع عینه به «بازخريد نقدی کلایی اطلاق می شود که شخص آن را با قیمت بیشتر و به صورت وموجل فروخته و هنوز ثمن آن را دریافت نکرده» تعریف شده است. حنفیه، مالکیه و حنابله با استناد به احادیثی از سنت نبوی، استحسان و سد ذرایع، چنین معاملهای را باطل و غیر صحیح میدانند. آنان استدلال میکنند که معاملهی عینه، وسیلهای آشکار برای انجام ربا است. لذا حکم به جواز آن به منزلهی گشودن راهی برای معاملات ربوی است. اما شافعیه، ظاهریه و امامیه با استناد به اصل جواز، برخی اخبار و آرای ائمهی مذهب بیع عینه را جایز و بلاشکال دانسته اند. اجماع، قیاس و ادلهی عقلی نیز، از مستندات این گروه هستند. این پژوهش به منظور یافتن تعریفی قابل استناد و کامل، آرا دو گروه یاد شده و احکام مرتبط دیگری را که در متون فقهی یافت می شده است، مورد بررسی قرار داده و نهایتاً با توجه به قوت دلایل قایلین به جواز و همچنین اعتراضات محکم آنان به ادلهی مورد استناد گروه مقابل، دیدگاه قایلین به جواز را موجه و صحیح دانسته است.

کلمات کلیدی:

بیع عینه ، ربا ، اجل ، سد ذریعه ، تفاضل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1197004>

